

Türkiye'nin Deniz ve Kıyı Koruma Alanları Sisteminin Güçlendirilmesi Projesi

07.04.2012

BASIN BÜLTENİ

DKKA'ların ekonomik planlamasına ilişkin kılavuz hazırlandı

Türkiye'nin Deniz ve Kıyı Koruma Alanları Sisteminin Güçlendirilmesi Projesi kapsamında, "Ekonomik Prensiplerin Deniz ve Kıyı Koruma Alanları (DKKA) Planlama Sürecine Entegrasyonu Kılavuzu" hazırlandı. Kılavuz, DKKA'ların kullanımı ve kalkınma planlaması sürecinde ekonomik prensiplerin entegrasyonuna yönelik esasları ortaya koyuyor.

T.C. Çevre ve Şehircilik Bakanlığı Tabiat Varlıklarını Koruma Genel Müdürlüğü (TVKGM) ve Birleşmiş Milletler Kalkınma Programı Türkiye Temsilciliği (UNDP Türkiye) tarafından yürütülen Türkiye'nin Deniz ve Kıyı Koruma Alanları Sisteminin Güçlendirilmesi Projesi kapsamında, "Ekonomik Prensiplerin Deniz ve Kıyı Koruma Alanları Planlama Sürecine Entegrasyonu Kılavuzu" hazırlandı.

Ekonomik ilkeler belirli ölçütlere bağlandı

Türkiye'deki DKKA'lar dahil olmak üzere, deniz ve kıyı alanlarının kullanımı ve kalkınma planlaması sürecinde ekonomik prensiplerin entegrasyonuna yönelik üst düzey esasların belirlendiği kılavuz, söz konusu planlama sürecinin ekonomik açıdan belirli ölçütler çerçevesinde gerçekleştirilmesinin temelini oluşturuyor.

Amaç daha iyi yatırım kararlarının alınması

Kılavuzda yer alan esasların uygulanması Türkiye'nin kıyı ve deniz kaynakları hakkında daha iyi yatırım kararlarının alınmasına ve maliyet etkin yönetimine destek verirken, kılavuzda DKKA'ların çok farklı şekillerde kullanılabilmesine ve yönetilebilmesine dikkat çekiliyor. Kılavuz dâhilinde yer verilen muhtemel kullanımlar arasında doğal kaynak çıkartma, iskân, endüstriyel faaliyetler, enerji temini (ör. rüzgar santralleri), denizcilik projeleri, ulaştırma tesisleri, rekreasyon ve tatil, kıyı şeridinde arazi kazanımı ve doğal açıdan önemli alanların korunması öne çıkıyor.

Ekosistem hizmetlerinin parasal olarak ifade edilmesi önerisi

Kılavuzda yer alan ölçüt önerileri arasında, kilit deniz ve kıyı ekosistem hizmetlerinin parasal olarak ifade edilmesi ve seçeneklerin fayda maliyet analizi yapılarak karşılaştırılması dahil olmak üzere ekonomik analiz yapılması esası da yer alıyor. Bu yöndeki uygulamaların, sürdürülebilir ekonomik yönetimle ilgili temel soruları yanıtlamakta yardımcı olacağına dikkat çekiliyor.

Karar süreçleri açısından sağlam analiz büyük önem taşıyor

Kılavuzda ayrıca, yapılacak olan ekonomik analizlerde; insan faaliyetlerindeki ve ekosistem niteliği ve miktarındaki değişikliklerin toplumsal refahı nasıl etkileyeceği, kıyı şeridi düzenlenerek yeni kentsel veya turizm alanları yaratılmasının mı yoksa yaban hayatına yaşam alanı sağlamak üzere olduğu gibi bırakılmasının mı tercih edileceği, kıyısal bir sulak alanın tarımsal faaliyetler için kurutulmasının mı yoksa tatlı su filtrelemek için daha fazla sulak alan oluşturulmasının mı kararlaştırılacağı gibi önemli konularda, karar alma süreçlerinin çok iyi analiz edilmesi gerektiği vurgulanıyor.

DKKA'lara ilişkin karar alma süreçlerinde hayata geçirilecek gelişim sonucu kayıp ve kazançların neler olduğunun hassasiyetle değerlendirilmesi gerektiğinin altı çizilen kılavuzda, Ekolojik dengeler gözetilerek ekonomik olarak en uygun gelişim/yönetim seçeneğinin ne olacağına karar verilmesi de önemli bir ölçüt olarak ortaya konuluyor.

Oluşturulacak planları uygulama sürecinin, önerilen faaliyetlerin sosyal, çevresel ve ekonomik etkilerini iyi anlamaya dayalı olması, finansman mekanizmalarının belirlenmesi ve sosyo-ekonomik değerlendirmelere ağırlık verilmesi gerektiği de kılavuzda yer alan önemli öneriler olarak göze çarpıyor.

Çevre ve gelecek için geniş ölçekli işbirliği

Türkiye'nin Deniz ve Kıyı Koruma Alanları Sisteminin Güçlendirilmesi Projesi, Küresel Çevre Fonu (GEF) mali desteğiyle, T.C. Çevre ve Şehircilik Bakanlığı Tabiat Varlıklarını Koruma Genel Müdürlüğü (TVKGM) ve Birleşmiş Milletler Kalkınma Programı Türkiye Temsilciliği (UNDP Türkiye) tarafından, T.C. Orman ve Su İşleri Bakanlığı Doğa Koruma ve Milli Parklar Genel Müdürlüğü ile T.C. Gıda Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı ortaklığında yürütülüyor.